

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra AF GRUNDTVIGS DAGBØGER

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 21.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig01val-shoot-idm140411867892032/facsimile.pdf> (tilgået 05. maj 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Af Grundtvigs Dagbøger

holdt han sig i Kjøbenhavn for at berede sig til den filosofiske Prøve. — Han var ikke flittig, spille endeel Kort og Gnav, og gik meget paa offentlige Steder, uden dog der at ofre til Venus og Bachus, saa at det kun havde skadelige Følger for hans Pung, som denne Vinter var i de beste Omstændigheder, den nogensinde har kjendt; — Thi Jeg havde omtrent 20 Rdr. maanedlig, fri Middagsmad, og tørre Fødevarer hjemme fra. — Intet Under, at Jeg da ei havde Stunder at bestille meget. Min Fader havde forhen sidt 10 Aar i et lille Kald, havde kostet meget paa sine Præstegaarde, og Jeg var den 4de Søn, han havde ladet studere, begribeligt altsaa, at hans Formues Omstændigheder vare slette. Min visse Indtægt blev bestemt til 2 Rdr. af min Fader, 2 af Broder Otto, 2 af min forrige Lærer HEr Feld, og 2 af min hovedrige Morbroder Kaptein Bang maanedlig. Min anden Morbroder, Professor Bang, gav mig Middagsmad i sit Hus. — Jeg anseer det for Egoisteri i sin etymologiske Bemærkelse, at Jeg stedse springer fra den 3die til den første Person. —

Altsaa i Professor Bangs Huus spiste Frederik daglig, og der havde han sine kjedsomste Timer, ei blot i Førstningen, men bestandig. — Grændene kan være forskellige. Nogle vil han give til Prøve. — Da han kom fra Jyllands til Sjællands By, var hans Garderobe i en meget mislig Forfatning — Reent ud sagt, — Jeg kan gjerne i Stilhed give et Register, thi Jeg veed det; — han havde 1) En blaa hjemmegjort Kjole med jydsk Snit. — Denne maa som General staae i Spidsen og syne lidt, — thi det var — mellem os — hans eneste hele Yderstykke. — 2) En gammel gul ditto, som stumpede ved Rumpen og Albuerne. — 3) En rødprykket Kasimirs Vest, der alt tjente ham hartad 3 Aar som sin anden Herre. 4) Et par sorte Buxer, vendte og knuslidte samt stoppede paa det ene Knæ. 5) En hjemmegjort Frakke, som havde været braun, hvis Ærmer *in genere*¹ beviiste, at der havde været Støv paa Skolebordet, og Fit paa hans eget, og hvis Albuer *in specie*² med tilstrækkelige Vidnesbyrd — paasyede Klude — godtgjorde, at dens Herre havde havt den høipriselige Sædvane at sætte Støtter — *ut ajunt* — til nyt Huus. — Læg nu hertil en sort Kjole, og ditto Vest, som begge Dele i lang Tid havde bedækket hans Faders Overkrop, og nu i to Aar — hver Søndag og ved andre Solenniteter — hans, samt et par dygtig fittede Skindbuxer, og Betænk nu, at de unummerede Artikler samt Frakken, den gule og sorte Kjole vare gandske ubragelige, da har

¹ p: i Almindelighed ² i Sacdeleshed.

Af Grundtvigs Dagbøger

Du et Klædeforraad, salig Diogenes ei skulle skammet sig ved, og det brugelige deraf skulle vist ei — i det mindste ikke for sin Pragt — gjøre Opsigt. Tænk Dig nu et Menneske — For Næmhed's [Skyld] kan Du tage den nysomtaite — i sin Klædning komme indtraskende med et par durable brednæsede Støvler i en Sirkel af latter — paa Hovedstads Viis — velklædte Personer, og — hvis Du ei har megen Tilbøielighed til Skuet af komiske Situasjoner — forlanger Du vist ikke nogen latterligere Figur tegnet for din Indbildningskraft.

Vend nu Hr. Frederik om paa en anden Kant, og Du vil see, han ved denne Omsnoelse vinder saare lidet. — Her finder Du et Menneske, 17 Aar gammel, som ved Ste[s] Sæde i Jydepotters Land har samlet de til Akademiet udfordrede Kundskaber, hvis Forstand just ei kan kaldes gandske udyrket, og som har faaet Smag paa og Lyst til de skjøne Videnskaber, men Du vil tillige finde et Menneske, blottet for al den udvortes Kultur, der paa ethvert Sted anbefaler, men som især i de kjøbenhavnske Familier ei kan undværes af den, som skal være taalelig. — Glem ikke, at en god Porsjon Undseelse hindrede ham fra, at lade den Smule indvortes Kultur, han besad, trænge ud i den ydre Gestalt. Husk! at ethvert Ord, han sagde, maatte af de positiv og negativ vittige Hoveder, blandt hvilke han befandt sig, vente Kritik, endog blot, fordi de buxeredes frem i en — ikke for et vist stødende fri — jydsk Dialekt. Hvad Under, at dette betog ham alt Mod til at prøve en Nærmelse mod hine faldkomnere Væseners Konversations-Tone.

Kort, han maatte tro, der var en hel Verden som Skillerumsvæg mellem dem og ham. — Deraf kom det, at Grundtvig — Jeg tør ei kalde ham Frederik, siden han er bleven Student, — i dette Huus af alle og enhver maatte ansees som et Stykke Træ, hvis store udbugnende Knorter ei engang vare bortskaffede af Bredøxen, og at de derfor lode deres Munds Glathøvi glide over hans knudrede Skikkeise, ei saameget for at prøve paa Umuligheder, og søge at danne et Menneske efter deres Lignelse, som for at lade ham føle, — hvis han kunde føle noget, — hvor dybt han var under dem. — Ikke besynderligt, om Grundtvig i Følge denne Behandling blev — i det mindste tilsyneladende —, hvad man ansaae ham for: en Klods. — Han stod lig en gammel Foliant, der ligesom med Fliid indkniber Støvet mellem sine Blade, medens man visker dens Snit. Ei var det, fordi han troede, han ei trængte til Polering, men fordi Maaden, den anbragtes, ei passede til hans Karakter. Dette kunde vist nok hans Pudserer